

Stropy cen plynu a elektřiny pro velké podniky

Přehled základních podmínek a kritérií

Zastropování cen elektřiny a plynu se od ledna 2023 nově vztahuje i na velké podniky bez ohledu na to, zda se jedná o odběrná místa elektřiny s nízkým, vysokým či velmi vysokým napětím. Pokud chcete podporu na vysoké ceny elektřiny a zemního plynu využít, musíte svým dodavatelům poskytnout příslušné prohlášení. Zastropování cen nicméně není absolutní a jeho využití s sebou přináší dodatečné povinnosti.

Stanovené ceny se podle nařízení vlády č. 298/2022 Sb. uplatňují na dodávky elektřiny a plynu uskutečněné v období od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2023.

Podmínkou pro uplatnění ceny za dodávku elektřiny nebo plynu je poskytnutí tzv. **Prohlášení zákazníka** dle daného vzoru, které podnik předloží svému dodavateli. Zastropování ceny plynu nelze použít na plyn spotřebovaný pro výrobu elektřiny, proto v případech, kdy podnik z plynu vyrábí mimo jiné i elektřinu, je povinen vyplnit ještě dodatečnou přílohu.

Prohlášení musí podnik dodavateli doručit nejpozději do konce měsíce předcházejícího měsíci, za který chce zastropované ceny uplatnit a pak opakovaně vždy do konce předcházejícího čtvrtletí. V průběhu roku bude součástí Prohlášení i potvrzení o splnění oznamovací povinnosti vůči Ministerstvu průmyslu a obchodu.

Maximální cena se vztahuje na dodávky:

- elektřiny do odběrného místa na hladině nízkého napětí,
- elektřiny v odběrném místě na hladině vysokého nebo velmi vysokého napětí na 80 % nejvyšší měsíční hodnoty odběru,
- plynu v odběrném místě na 80 % nejvyšší měsíční hodnoty odběru plynu, s výjimkou dodávky plynu na výrobu elektřiny; naopak pro dodávky plynu pro výrobu tepla neplatí omezující 80% hranice.

Limity pro veřejnou podporu

Zastropování podléhá pravidlům veřejné podpory. Rozdíl mezi tržní (s dodavatelem sjednanou) a zastropovanou cenou je považován za zálohu na veřejnou podporu, kterou bude nutné ex post ověřit. Podnik získá zvýhodněnou cenu komodity ihned v daném měsíci, avšak celkový objem podpory bude omezen limitem tzv. nejvýše přípustným majetkovým prospěchem.

V případě, že částka majetkového prospěchu přesáhne přípustnou míru veřejné podpory, bude muset podnik tento rozdíl odvést zpět státu. Monitorování výše majetkového prospěchu, který podnik získal, bude podléhat oznamovací povinnosti.

Pravidla veřejné podpory vycházejí z dočasného krizového rámce (DKR). Dobrá zpráva je, že se chystá novela DKR, která by limity uvedené dále měla vztáhnout na území České republiky, namísto aktuálního rozsahu zahrnujícího celý EHP.

Obdobím pro vyhodnocení získaného majetkového prospěchu bude kalendářní čtvrtletí. První vyhodnocení tak proběhne v dubnu 2023. V dubnu tak bude nutné podat první zprávu Ministerstvu průmyslu a obchodu.

Výše ceny za dodávku elektřiny a plynu je stanovena na:

5 000 Kč/MWh bez DPH pro dodávky elektřiny

2 500 Kč/MWh bez DPH pro dodávky plynu

V případě, že podnik bude čerpat veřejnou podporu jen v rámci základní hranice limitu veřejné podpory (2 mil. eur pro skupinu propojených podniků), nemusí řešit žádné další podmínky. Pokud bude podnik chtít čerpat podporu vyšší, je třeba spočítat způsobilé náklady a hodnotu veřejné podpory, kterou lze čerpat.

DKR definuje způsobilé náklady, na které je možné veřejnou podporu čerpat, jako zvýšené náklady na pořizovaný objem energií (elektřiny a plynu), které za způsobilé období pro zastropování (rok 2023) vzrostou nad úroveň 1,5násobku ceny v referenčním období roku 2021.

Limit veřejné podpory je přitom stanoven na veškerou podporu poskytnutou v rámci DKR, proto je do celkové podpory nutné započítat nejenom podporu získanou využitím zastropovaných cen v roce 2023, ale také podporu z programu Kompenzací vysokých cen energií čerpanou za období únor až říjen 2022.

Vyšší limity veřejné podpory dle DKR:

- I. **50 % způsobilých nákladů, max. 4 miliony eur na jeden podnik** (resp. skupinu propojených podniků na úrovni EHP resp. ČR);
 - II. **40 % způsobilých nákladů**, maximálně **100 mil. eur** na jeden podnik
 - III. „Energeticky náročný podnik“ může čerpat celkovou podporu až do výše **65 % způsobilých nákladů příjemce**, maximálně 50 mil. eur na jeden podnik pod podmínkou záporné EBITDA (s výjimkou podpory) nebo jejího poklesu o 40 %;
 - IV. „Energeticky náročný podnik“ působící ve vybraných odvětvích či pododvětvích může čerpat celkovou podporu až do výše **80 % způsobilých nákladů, maximálně 150 mil. eur na jeden podnik**, jeho EBITDA (s výjimkou podpory) musí ale klesnout alespoň o 40 % nebo být záporná;
- Zároveň v případech II.–IV. nesmí EBITDA (včetně celkové podpory) ve způsobilém období, přesáhnout **70 % EBITDA** dosažené v období referenčním, a u původně záporné EBITDA nesmí ve způsobilém období vzrůst nad 0.

Naše doporučení

Je nutné vyhodnotit a průběžně monitorovat komplikovanou kombinaci podmínek, limitů a metodik stanovených jak nařízením vlády, tak zejména Dočasným krizovým rámcem, ať už se jedná o limity pro veřejnou podporu nebo naplnění definice způsobilých nákladů.

1

Je třeba posoudit ekonomickou prospěšnost využití zastropovaných cen v porovnání s aktuálním cenovým nastavením nakupovaných komodit v roce 2023.

2

Podniky včetně podniků propojených by si tak měly vyhodnotit kritéria a stanovené podmínky veřejné podpory.

3

Společnosti, které chtějí nakupovat energie za stanovené ceny, musí dodavateli poskytnout prohlášení.

4

Výši čerpané podpory je potřeba monitorovat ve vztahu k limitům DKR a přípustnému majetkovému prospěchu a kvartálně oznamovat ministerstvu.

Kontaktujte nás:

Ivana Stibůrková
Senior Manager

E: istiburkova@kpmg.cz

Silvie Beranová
Associate Manager

E: sberanova@kpmg.cz

© 2023 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací učiněna žádná opatření.